

İşıqlı sabahlar üçün, parlaq bir gələcək üçün,
çiçəklənən millət üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **düşünərək yaşayanlar üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəlblər üçün, gülən üzlər üçün,
həyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

parlaq imzalar

Kitabın sahibi: _____

Oxu tarixi: _____

SOYUQ CƏHƏNNƏM

VÜSAL KAMİL

Buraxılışa məsul: Nurman TARIQ
Redaktor: Fərid HÜSEYN
Yekun oxunuş: Zülfü XƏLİLOV
Korrektor: Turac ELDARQIZI
Bədii və texniki tərtibat: İsmayıl SÜLEYMANLI
Üz qabığının dizaynı: Ramin HƏSƏNƏLİZADƏ

Vüsal Kamil
SOYUQ CƏHƏNNƏM

Bakı, "Parlaq İmzalar" Nəşriyyatı – 2021, 248 səh.

© Vüsal Kamil / 2021
© Parlaq İmzalar MMC / 2021

Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayımlanması qadağandır.

Parlaq İmzalar Nəşriyyatı | 101
Yeni İmzalar Seriyası | 9

www.parlaqimzalar.az
info@parlaqimzalar.az
fb.com/parlaqimzalar
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: "Nurlar" NPM
Çap tarixi: 16.06.2021
Sifariş №: 003(04)/21

*Roman cüzam xəstələrinə
ithaf olunur.*

Rəbb, bilərəkdən sənə itaətsizlik etdiyim hər yerdə, lütfən, ürəyimlə işlə və məni təmizlə.

İncil

Onların dərdləri ancaq onları tanıyanlara məlumdur. Ancaq başı bəlalar çəkən bilir ki, nə zülmərə qatlaşırlar. Onlar cüzam xəstəsidirlər. Xəstə bir cəmiyyətin qurbanlarıdır. Cəmiyyət daim sanki günahkar axtarışındadır. Və cüzamlılar günahkar axtarışında olan cəmiyyət üçün göydəndüşmədir. Cəmiyyət onları cəzalandırır. Onları – xəyalları xatirəyə çevrilmiş qəhrəmanları tanımağın vaxtıdır.

BİRİNCİ HISSƏ

BUMERANQ

Proloq

**GƏNCƏ ŞƏHƏRİ. NİZAMİ RAYON MƏHKƏMƏSİ.
2013-CÜ İL. AVQUST AYI.**

“Təqsirləndirilən şəxs Süleymanov Həsən Rizvan oğlunun Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 123.1-ci maddəsi ilə təqsirləndirilməsinə dair cinayət işinə açıq məhkəmə iclasında baxaraq müəyyən etdim”. – Hakim hələ sözünü bitirməmişdi. Hər kəsin diqqəti hakimın deyəcəyi, məhkəmə zalının vahiməli, ürküdücü, soyuq divarlarına dəyib, sonra eşidəcəkləri sözlərdə idi. Hamı yekun qərarı gözləyirdi. İşə araşdıran kiçik ədliyyə müşaviri, ədliyyə mayoru Loğman Əliyev üçün hakimın hökmü o qədər də maraqlı deyildi, o onsuz da nəticəni əvvəlcədən bilirdi, sadəcə bir nəfərə mənəvi dəstək üçün burada idi və tək gəlməmişdi. Məhkəmə hakimi hökmü oxudu: “Süleymanov Həsən Rizvan oğluna Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 123.1-ci maddəsi ilə

təqsirləndirilməsinə dair cinayət işi üzrə, əməlində cinayət tərkibi olmadığından bəraət verilsin. Barəsində seçilmiş başqa yerə getməmək haqqında iltizam qətimkan tədbiri ləğv edilsin. Prokurorluqda cinayət aləti və maddi sübut kimi saxlanılmış bıçaq məhv edilsin və o, məhkəmə zalından azad edilsin”.

Sevinc nidaları zala yayıldı, yaxınları dəmir barmaqlıqlar arxasında qalan Həsəni qucaqlamaq istəyirdilər. Nəhayət ki, yaxınları Həsənə qovuşdu. Elə bu vaxt Loğmanla yanındakı adam məhkəmə zalını tələsmədən tərk etdilər. Bunu da yalnız Ümman gördü, Loğman ona dəstək üçün burada idi. Onların zalı tərk etməsi yalnız Ümmanın nəzərindən yayınmadı.

Haradasa bir ay əvvəl Gəncədə qətl hadisəsi baş vermişdi: Mübahisə nəticəsində yaranmış qarşıdurma zamanı bir neçə şəxs Həsənə hücum çəkdi. Onlardan biri bıçaqla Həsənə xəsarət yetirdi. O da həmin adamın əlindən bıçağı alaraq onu yaralamışdı. Bir neçə saat sonra yaralı xəstəxanada keçindi. Nəticədə Həsən təqsirləndirilən şəxs qismində həbs olunaraq istintaqa cəlb edildi. Lakin Ümman qardaşının qatil olduğunu qəbul etmirdi, çünki qardaşı özünü müdafiə etmişdi və ona bəraət verilməli idi. Lakin işi ilk araşdıran müstəntiq Həsənin əleyhinə qərar çıxarıb, işi bağlamaq üçün prokurora göndərmək istəyəndə Ümman məsələdən xəbər tutmuş və işə qarışmışdı. Nəhayət, iş bağlanmadan başqa adama –

Loğman Əliyevə həvalə olundu. Sentyabrda otuz üç yaşı tamam olacaq ədliyyə mayoru, Həsənin günahsızlığını sübuta yetirdi: o, zəruri müdafiə zamanı həddi aşmamışdı.

Ümman məhkəmə zalını tərk eləyib çıxışa tərəf tələsdi.

– Halaldır, mayor, bu işin də öhdəsindən gəldin, – kapitan bunu deyib ağı “Prado”sunun sükanı arxasına keçdi. – Bu ölkədə nadir hallarda müdafiə zamanı adam öldürənə bəraət verilir, onlardan biri də sənin qol qoyduğun cinayət işi oldu.

Mayor da onun yanında əyləşdi:

– Cinayətləri açmaq üçün sualları düzgün qoymaq lazımdır. Düzgün sualların isə çox vaxt yanlış cavabı olmur, – deyib gülümsədi.

– Ölürem də sənə belə fəlsəfi düşüncələrinə ötrü, – kapitan ona sataşaraq gülümsədi və maşını işə saldı.

Maşın hərəkətə gələn kimi mayor, binadan çıxıb onlara tərəf yaxınlaşan Ümmanı görüb dərhal kaptandan maşını saxlamasını xahiş etdi.

Ümman yeyin addımlarla, maşından düşən mayorun qarşısına gələrək onunla üz-üzə dayanıb dedi:

– Çox sağ olun, cənab mayor! Sayənizdə qardaşım azadlığa qovuşdu.

– Mən sadəcə öz işimi gördüm, – o, qısa cavab verdi.

– Sizdən əvvəlkilər də işlərini görmüşdülər, – qız rişxəndlə dedi. Sonra isə yenidən dil-ağız etməyə başladı. – Bir daha təşəkkür edirəm, cənab mayor!

– Sadəcə Loğman deyə bilərsən, – mayor gülümsədi. – Rəsmiyyəti sevmirəm.

– Yaxşı!.. Olsun Loğman, – gülümsəyərək əlini uzadıb dedi. – Yenidən görüşəcəyimizə ümid edirəm.

– Niyə? Səncə, qardaşını bir də tutub içəri basacaqlar?

– Əlbəttə, yox!

Ümman həddini aşdığını hiss elədi. Bu an avtomobilin uzun siqnal səsi eşidildi. Loğman bilirdi ki, sükan arxasındakı onu qışqanır.

– Mən gedim, həmkarım məni gözləyir, – Loğman dedi.

– Hələlik! – Ümman zərif əlini mayorun əlindən çəkdi.

...“Prado” yerindən ehmalca tərpəndi.

Sükan arxasında oturan Daxili İşlər Nazirliyinin Gəncə Şəhər Regional Mühafizə İdarəsinin kapitanı, “Qartal Gözü” məxfi təşkilatının baş leytenantı Leyla Baratzadə idi... Maşın nəhəng icra hakimiyyəti binası ilə üzbəüz yerləşən yeni tikilinin qarşısında dayandı:

– O qızla yaman mehribansan, – Leyla dedi.

Loğman gülərək cavab verdi:

– Məni qışqanmağı sənə məsləhət görmürəm.

– Kimi? Səni?! – o, həmsöhbətini borclu çıxarmağa başladı.

Mayor yorğun olduğundan bu dəfə onun nazı ilə oynamağa həvəsi yox idi. Buna görə də mövzunu dəyişərək təklif etdi:

– Mən evə qalxıram, gəlirsən?

– Yox!

– Yaxşı, – o bunu deyib maşından düşdü. – Mədinəni görmək fürsətini əldən verdin.

– Loğman! – Leyla onun dediyinə əhəmiyyət verməyərək arxadan səsləndi. – Özünü qoru!..

Günortadan xeyli keçmişdi. Yorğun olmağına baxmayaraq, Loğman liftə minməyib pilləkənlə qalxmağa başladı. Beynində son hadisələri analiz edirdi. Həsəni də təmizə çıxartdı. Bu işə görə də sabah bolluca tərifləri qəbul etməli olacaqdı. Ümumiyyətlə, Loğman bu vaxta kimi hər bir işin öhdəsindən layiqincə gəldiyindən özünü məğlubedilməz hesab edirdi. Ona elə gəlirdi ki, bu dünyada ondan güclüsü ola bilməz, heç bir cinayətkar onun araşdırdığı işin məsuliyyətindən canını qurtara bilməz. Özünə hədsiz arxayınlığının digər səbəbi kimi təmkinini, aqressiyaya yer verməməsini görürdü.

Nəzrin qapını açdı. O, kimsəsiz idi. Ana-atasını uşaqlıqda itirmiş, uşaq evində böyümüşdü. Loğmanla tanışlıqları isə təsadüfi alınmışdı... İndi Nəzrin bu evdə qulluqçu idi. Dördyaşlı Mədinəyə anası öləndən sonra o baxırdı. Çox gözəl olmasına baxmayaraq,

Loğman ona bircə dəfə də olsa, pis gözlə baxmamışdı. Ümumiyyətlə, Loğman həyat yoldaşının ölümündən sonra qadınlara qarşı heç nə hiss etmirdi, bir daha ailə qurmaq fikrində deyildi. O, başa düşürdü ki, yaş ötdükcə ikinci dəfə evlənmədiyinə görə peşman olacaq, lakin mərhum yoldaşının yerini kimsə tuta bilmirdi. Əslində isə, Loğman özü istəmirdi kimsə onun yerini tutsun, bunu öz sevgisinə və həyat yoldaşının ruhuna xəyanət kimi qəbul edirdi, buna baxmayaraq, reallıqda belə deyildi. Bu, xəyanət sayılmırdı. Həm də ikinci ailə həyatı təkəcə onun əlində deyildi. Mədinəni də razı salmaq lazım gələrdi ki, bu da çətin məsələ idi. Onun atasına sonsuz bağlılığı qısqanclığa səbəb olurdu. Lakin Mədinə uşaq olsa da, onun da istəkləri var idi. Loğman özünü uşağa borclu bilirdi, əks halda, intihar edərdi.

Hava qaralmağa başlayırdı. Azan səsi evin içində aydınca eşidilirdi. Adətən hüquq-mühafizə orqanları işçiləri namaz qılmırlar, Loğmanın namaz qılması isə gəncliyindən qalma vərdişi idi. O, namaz qılmaq üçün oturduğu divandan qalxmaq istəyəndə Mədinə əlindəki vərəqlə gəlib atasının qarşısında dayandı və çəkdiyi rəsmi ona göstərərək dedi:

– Ata, gör nə çəkdim!

Mədinənin çəkdiyi şəkil Loğmanı diksindirdi. O, üzünü ağac budağına bənzəyən bir neçə adam şəklində çəkmişdi. Nəyə görə? Balaca uşağın belə simalar yaratmaq istəyi hardan qaynaqlanmışdı, onda bu il-

ham haradan idi? Loğman bir-iki dəqiqə şəklə baxıb düşündü.

– Mədinə, niyə belə bir şəkil çəkmisən? Sən həmişə ev, təbiət şəkilləri çəkirdin axı.

– Bu adamlar təbiəti görmürlər, – Mədinə üzdən çox kök idi və danışarkən arada nəfəsi kəsilirdi. Ümumiyyətlə isə, təmkinlə danışır, lakin nəyisə izah edəndə onda rahat hiss olunacaq həyəcan yaranırdı ki, təngnəfəsliyin də səbəbini Loğman bunda görürdü. – Ata, bu adamları özüm ağac kimi çəkdim. Onlar da adamdır da, – Mədinə, əslində, başqa şeylər demək istəyirdi, lakin uşaq dili kasad olduğundan fikirlərini çatdıra bilmirdi.

Mədinənin çəkdiyi şəkil yaxın gələcəkdəki faciələrdən xəbər verirdi; ən azından, Loğmanın şahidi olacağı faciələrdən. Uşaq, əslində, bunları demək istəyirdi. Həmişə belə olur, fələk həmişə baş verəcəklərdən insanları xəbərdar edir. Sadəcə insanlar ən xırda şeylərə də laqeyd münasibət göstərilər...

Cəhənnəmdəki Ümman

GƏNCƏ. ÖZƏL XƏSTƏXANA.

HADISƏLƏRDƏN BİR MÜDDƏT ƏVVƏL.

– Bu xəstəlik el arasında “vəba” adı ilə də tanınır. Buna baxmayaraq, vəba deyil, cüzamdır. Cüzam bir mikroorqanizmin ortaya çıxartdığı, periferik sinir sistemi və dəri başda olmaqla, bir çox orqana təsir edən yoluxucu bir xəstəlikdir. Ancaq yoluxma ehti-

malı çox aşağıdır. Bu səbəbdən də uzun illər yoluxucu xəstəlik kimi qəbul olunmayıb, – həkim danışıqca Ümmanı qorxu bürüyürdü. Gözləri dolmuş halda həkimə qulaq asırdı. – Cüzam xəstəliyinin müalicəsinə vaxtında başlanılsa, effekt verə bilər. Cüzam və ya lepra (taun) insanda xroniki infeksiya xəstəlikidir. Törədici xansen basilləridir... Pis qidalanma, avitaminoz, antisanitariya... Bunlar xəstəliyin yaranmasına şərait yaradır. Cüzam törədiciləri orqanizmə zədələnmiş dəridən və yuxarı tənəffüs yollarının selikli qişasından daxil olur. Cüzam xəstəsinin üzü get-gedə çürüyür. Belə xəstələr cəmiyyətdən təcrid olunaraq Ümbakıda yerləşən cüzam xəstəxanasına göndərilirlər. Cüzamlıların tək-cə üzləri deyil, yavaş-yavaş bütün bədənləri çürüyür. Onların sonu ölümdür. Dəri boyunca çürümə prosesi başa çatandan sonra onlar ölür. Bu cür ölməmək üçünsə bu xəstəliyin müalicəsi ilə gecikmədən məşğul olmaq lazımdı. Ümman, qızım, sən isə bir qədər gecikmişən.

Həkim son cümləsini daha da yumşaq səsləndirə bilirdi. Deyəsən, bunu gec başa düşdü və səhvini düzəltməyə çalışdı. Buna görə şablon cümlələri döşəməyə başladı:

– Amma narahatlığa əsas yoxdur. Tibb çox şeylərin öhdəsindən gəlir. Bəlkə, bunun da həlli tapıldı.

Onun sonradan dediyi sözlərin heç biri qarşısındakı xəstəyə təsir etmirdi. Ümman onun əvvəlki cümlələrinə dözə bilmirdi və ağlayaraq çantasını götürüb kabinetə tərk etdi.